

**Stichting
EHS**

Jaarverslag 2021

INHOUDSOPGAVE:

Inhoudsopgave:	2
Inleiding	3
Stichting EHS.....	3
Organisatie	3
Verwezenlijking doelstelling	4
Activiteiten in 2021	5
Inleiding	5
20e Landelijke contactdag	5
Politiek-Nationaal	5
Politiek-Internationaal	6
Schrijfgroep	7
Meldpunt EHS en 5G.....	7
Richting Kennisplatform EMV&G	7
Ondersteuning aan mensen met EHS	7
Witte zone	7
Communicatie	8
Nationale samenwerking	9
Financieel jaarrapport 2021.....	10
Staat van baten en lasten	12
Toelichting algemeen	13
Waarderingsgrondslagen.....	13
Grondslagen voor resultaatbepaling	14
Toelichting op de balans 2021	14
Toelichting op de staat van baten en lasten 2021	14

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting Elektrohypersensitiviteit (EHS) voor het jaar 2021.

STICHTING EHS

De stichting EHS is opgericht op 23 januari 2007 bij akte en ingeschreven bij de kamer van Koophandel onder nummer 09167685.

EHS is het verschijnsel dat mensen last hebben van sommige stralingsfrequenties van apparaten waarbij zij gezondheidsproblemen vertonen. De gezondheidsklachten zijn divers echter per individu kenmerkend bij blootstelling aan de specifieke stralingsfrequenties waarvoor ze gevoelig zijn. Daarbij geldt 'stralingsbelasting weg, klacht(en) weg'.

De stichting heeft als missie "Mensen leren omgaan met elektromagnetische velden".

Realisatie van deze missie vindt plaats op drie verschillende gebieden: kennis/informatie, belangenbehartiging en individuele ondersteuning.

Organisatie

Het bestuur wordt gevormd door 5 personen:

Voorzitter	R. van der Boom
Secretaris	J. Timmer
Penningmeester	M. Schumacher
Leden	I. van der Klaauw, Marjon Tas (per eind 2021)

Naast het bestuur zijn bijna 40 vrijwilligers verbonden met stichting EHS. De vrijwilligers zijn op verschillende deelgebieden actief.

De stichting is statutair gevestigd aan de Louisahoeve 57, 2131 MP in Hoofddorp.

De stichting heeft geen winstoogmerk. Bestuurders ontvangen geen beloning.

Het vermogen van de stichting EHS wordt gevormd door:

- Subsidies, donaties, schenkingen en legaten
- Opbrengsten uit activiteiten (lezingen, nieuwsbrieven, advertenties).

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Per 1 januari 2008 heeft de stichting de ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling). De ANBI-status geeft een aantal belastingvoordelen, zo mogen donateurs en vrijwilligers onder bepaalde voorwaarden hun giften of kosten aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.

Verwezenlijking doelstelling

De stichting is indertijd opgericht om beter te begrijpen wat EHS precies is en hoe daarmee om te gaan. We hebben daar meer zicht op gekregen, maar stellen tegelijkertijd vast dat voor een goed begrip van EHS veel diepgaander onderzoek nodig is, dan onze Stichting kan realiseren. Het ondersteunen van mensen met onze inzichten is van het begin af aan een belangrijke taak geweest en deze is in de loop van de tijd steeds belangrijker geworden. Bovendien zijn we ons steeds meer gaan richten op de politiek, omdat voor mensen met EHS een structureel betere situatie nodig is. Ook zijn we steeds meer gaan samenwerken met stralingsbewuste organisaties. In 2021 zijn we gaan deelnemen in een initiatief om de EU regelgeving aan te passen aan risico's die verbonden zijn aan EMV: Het Europees Burger Initiatief Stop 5G Stay connected but protected.

De doelstelling zijn als volgt:

- 1) Elektro-overgevoelige personen ondersteunen zodat ze leren omgaan met EMV, een weg weten te vinden, door het vergroten van hun zelfredzaamheid, het vergroten van hun weerbaarheid en in hun streven naar elektromagnetisch schone woon- en werkomstandigheden.
- 2) Belangenbehartiging door inspreken in politieke gremia en participeren in landelijke discussiegroepen en overlegorganen. Voorts door samenwerken met andere organisaties die de bewustwording van de risico's van EMV willen vergroten.
- 3) Onze ervaringsdeskundigheid vergroten door kennis en ervaringen te verzamelen en deze vervolgens verspreiden.
- 4) Het doen of bevorderen van onderzoek naar de wijze waarop gezondheidsklachten door EMV ontstaan en in het bijzonder EHS, evenals naar probleem veroorzakende apparaten en installaties.

Als ondersteuning van bovenstaande doelen geven we informatie over EHS aan individuele personen, groepen, bedrijven, overheden e.a.

Voor een aantal specifieke werkzaamheden wordt een beroep gedaan op betaalde (professionele) krachten.

Met de afhankelijkheid van vrijwillige inzet van mensen is de continuïteit van de verschillende activiteiten sterk onderhevig aan wisselingen. Het behoud en werving van vrijwilligers is een constant punt van aandacht. De activiteiten dienen steeds afgestemd te worden op de beschikbare capaciteit van

vrijwilligers. Om de activiteiten van de Stichting te maken is in 2021 een beleidsplan opgesteld.

ACTIVITEITEN IN 2021

Inleiding

Het jaar 2021 is voor onze Stichting opnieuw een bijzonder jaar geweest. We moesten ons aanpassen aan de landelijke lockdown maatregelen van de regering. Met name de activiteiten waarbij mensen elkaar ontmoeten moesten daarop worden aangepast. Veel activiteiten hebben plaats gevonden met behulp van digitale verbindingen, waaronder elektronische vergadervoorzieningen zoals overal in onze samenleving. In de tweede helft van het jaar kwamen weer mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, hoewel ook toen veel mensen nog uiterst voorzichtig waren met directe contacten. De landelijke contactdag werd verschoven van het voorjaar naar oktober.

Onze visie op EHS is door dit alles niet veranderd, wel is zeker dat mensen met een ernstige vorm van EHS al voor de aanvang van de Corona crisis in een vorm van lockdown leefden. Het vermijden van blootstelling aan EMV leidde altijd al tot isolement. Er is verder ook een link met veel voorkomende klachten als slapeloosheid, tinnitus, chronische vermoeidheid en burn-out. De verklaring hiervoor is door veel wetenschappers en milieu-artsen al onderschreven, namelijk dat EMV-stress geeft onder andere op celniveau, waardoor de verscheidenheid aan klachten kan ontstaan.

19e Landelijke Contactdag EHS

De Landelijke Contactdag EHS van stichting EHS was dit jaar verschoven naar het najaar en heeft plaats gevonden op 9 Oktober in Driebergen. Gekozen was voor het thema: 'Verbinding met elkaar'.

Het programma bestond uit 5 presentaties en 2 workshops: Een overzicht van recente ontwikkelingen rond de Stichting (Rob van der Boom); De ontwikkeling en benutting van witte zones: gebieden met een beperkte straling (Jos Timmer). Wat we leren uit de meldingen bij het meldpunt EMV en 5G (Marc Jünemann); EHS door de ogen van antropologen (Clair van den Helder); Hoe kan stralingsbewustzijn worden bevorderd? (Jan van Gils) De twee workshops gingen over de vraag 'Hoe stoppen we 5G?' (Roelof Marchal) en 'Hoe scherm je je huis af?' (Conny Vroegop en Marcel van Rijt)

Politiek, nationaal

Doelstelling van de contacten met de politiek is om EHS onder de aandacht brengen, zodat een ander beleid ontstaat bij de overheid en/of politieke organen. De overheid baseert zijn beleid nog steeds op het dogma dat straling alleen kan leiden tot opwarming en negeert alle wetenschap die andere effecten

van straling op de biologie laat zien. Iedere beweging in dit dossier is winst. Wij zijn nog ver van ons doel verwijderd.

Ook in 2021 zijn we doorgegaan met het schrijven van brieven aan de politiek: zowel de Tweede Kamer als de regering hebben brieven van ons ontvangen.

In januari is een reactie gegeven op de internetconsultatie Zorg voor de toekomst, waarbij is gewezen op de veelzijdige gezondheidseffecten van EMV. In de respons is de nadruk gelegd op organisaties van artsen en wetenschappers die wijzen op stralingsrisico's voor de volksgezondheid.

Ook in januari is een reactie gestuurd op de internetconsultatie voor de toepassing van 3,5 GHz. Er is gewezen op de gezondheidsrisico's van straling en het ontbreken van adequaat onderzoek naar deze frequentieband volgens de Gezondheidsraad.

In juni is via een reactie op de internetconsultatie voor de frequentieveiling 3,5 GHz opnieuw bezwaar aangetekend op wetenschappelijke gronden.

Op 2 mei 2021 hebben we de commissie digitale zaken van de Tweede Kamer een brief gestuurd. Met deze brief geven we een overzicht van onze kritiek op het staande beleid, de schadelijkheid van EMV, het tekortschieten van ICNIRP blootstellingslimieten, het terzijde stellen van het advies van de Gezondheidsraad en dat wereldwijd mensen melden gezondheidsklachten te ondervinden door de EMV. De brief is ter kennisgeving aangenomen.

Op 6 oktober is een brief gestuurd naar het Ministerie van EZK met de vraag of het beleid dat de slimme meter kan worden geweigerd nog van toepassing is. We hebben als antwoord gekregen dat hierin geen verandering is opgetreden. We stuurden deze brief omdat we meldingen kregen dat mensen gedwongen werden om een slimme meter te accepteren. Kennelijk worden mensen ten onrechte door elektriciteitsleveranciers onder druk gezet om een slimme meter te nemen. Iedereen mag de slimme meter weigeren zonder opgaaf van redenen. Mensen die met EHS klachten weigeren de slimme meter om de stralingsbelasting in huis te minimaliseren. Ook privacy kan een goede reden zijn om de slimme meter te weigeren.

Politiek, internationaal

Eind 2020 is aansluiting gezocht bij de groep stralingsbewuste mensen in Europa, die bezig waren om onder coördinatie van Denemarken een Europees Burgerinitiatief te maken. In 2021 waren we betrokken bij de wekelijkse discussies over de inhoud van dit Burgerinitiatief die per internet werden gevoerd. Initieel werd het initiatief gericht op de gezondheidsrisico's van EMV. Vanuit Zuid-Europese landen werd het noodzakelijk geacht dat er daarnaast ook aandacht zou komen voor de milieueffecten van de technologie en de aantasting van fundamentele burgerrechten door de inrichting van de communicatie met de

moderne digitale middelen. Uiteindelijk zijn 3 hoofdthema's gekozen: Gezondheid van mens en natuur, milieu effecten en burgerrechten. Er zijn 23 voorstellen voor verbetering van EU regelgeving ontwikkeld.

Het complete voorstel is najaar 2021 naar de EU commissie gestuurd ter acceptatie van dit Europees Burger Initiatief. Binnen een maand oordeelde de Commissie dat onze voorstellen binnen het mandaat van de EU lag, zodat het Initiatief werd geaccepteerd. Na rijp beraad heeft de groep besloten om de ECI open te stellen voor stemming vanaf 1 maart 2022. De tussentijd is gebruikt voor het voorbereiden van de wervingscampagne.

Schrijfgroep

Er is een schrijfgroep gevormd die als eerste activiteit een brief heeft opgesteld, gericht aan huisartsen om hen op de hoogte te brengen van de risico's die verbonden zijn aan EMV.

Meldpunt EHS en 5G

Na vernieuwing van dit meldpunt in 2020, gericht op het beter kunnen verwerken van de meldingen en makkelijker analyses, is in 2021 een begin gemaakt met de analyses en rapportage daarover. Tijdens de landelijke contactdag was dit één van de onderwerpen.

Richting Kennisplatform EMV&G

Wij nemen nog steeds deel aan de klankbordgroep van het Kennisplatform EMV & Gezondheid. In 2021 is er maar één vergadering geweest. Wij vinden dat het KP EMV&G de samenleving eenzijdig voorlicht over de gezondheidsrisico's van EMV. We zijn meer dan teleurgesteld in de voortgang die door dit KP wordt geboekt. Sinds de nieuwe structuur gericht is op de telecom en industriesector is het gesprek met dit KP vrijwel stilgevallen.

Ondersteuning aan mensen met EHS

Doel is om bij gebrek aan behoorlijke voorlichting van de overheid, mensen die daarvoor open staan voor te lichten over EHS. Voor mensen met EHS is het belangrijk om te begrijpen waar ze aan lijden en wat ze daaraan kunnen doen. Tevens is het voor mensen met EHS van belang dat hun sociale omgeving onderkent dat EHS bestaan en wat dat voor hen betekent. Wanneer voldoende mensen de risico's onderkennen, ontstaat ook een betere situatie in de politiek om effectieve maatregelen te treffen.

Witte zone

In 2021 hebben we het initiatief voor de ontwikkeling van een witte zone voortgezet en een proef gedaan met de opvang van een aantal mensen, inclusief begeleiding en mogelijkheid van activiteiten. Het was gelukt om iemand met een zorg achtergrond als begeleider in te zetten.

We achten de proef volledig geslaagd. Er is een rapport over gemaakt en op de website is een interview met de begeleider geplaatst.

Het vervolg van het project zal echter op een andere stralingsarme locatie moeten plaatsvinden.

Het is helaas niet gelukt om de GGD te laten meekijken naar deze proef en zo kennis en inzicht over te dragen.

Communicatie

Voor het ondersteunen van mensen met EHS benutten we de volgende vormen van communicatie:

- Website, nieuwsbrief en facebook pagina met informatie
- Telefonische informatielijn voor persoonlijk gerichte informatie
- Sociale contactlijn en koffieochtenden voor het bevorderen van onderlinge contacten
- Landelijke en regionale contactdagen met o.a. themalezingen en activiteiten die gericht zijn op onderlinge contacten.

Website, nieuwsbrief en Facebookpagina met informatie

Ons redactieteam zorgt voortdurend voor nieuwe informatie op de website, waaronder nieuwsbrieven en blogs. Ongeveer 1400 mensen ontvangen onze nieuwsbrief en we zien in 2021 ongeveer 1000 volgers op Facebook, een aantal dat gestaag groeit.

Informatielijn 0900-9266

Ons telefoonteam geeft persoonlijk gerichte informatie. Dit is een belangrijke activiteit, waar we ieder jaar veel energie in steken. Ook dit jaar zijn mensen gestopt en vervangen door nieuwe teamleden. Het team krijgt regelmatig training en intervisie, zodat de soms intensieve gesprekken steeds goed kunnen verlopen.

Sociale contactlijn

De ontwikkeling van de sociale contactlijn hebben we voortgezet in 2021. We vonden het van belang, juist in deze periode, om de contacten die mogelijk zijn plaats te laten vinden. De coördinator heeft mensen met elkaar weten te verbinden. De nieuwe privacyregels maken het niet makkelijker om mensen met elkaar in contact te brengen, maar het blijft binnen dat wettelijk kader nog steeds mogelijk.

Landelijke Contactdag EHS

Daar is hierboven over bericht.

Regionale Contactdagen

Ook in 2021 hebben de regionale contactdagen geen doorgang gekregen. In plaats daarvan hebben we koffieochtenden georganiseerd.

Nationale samenwerking

De start is tijdens de Landelijke Contactdag EHS in 2018 gemaakt. De samenwerking is informeel van karakter. We weten elkaar te vinden wanneer daar behoefte aan is. Deze vorm van samenwerking kent een minimale bestuurlijke last.

Een gezamenlijke website [Eerlijk over straling](#) biedt een basispakket aan informatie die ondersteuning kan bieden aan lokale activiteiten.

Naar aanleiding van de Landelijke Contactdag EHS in 2021 is een kwartaaloverleg gestart met een aantal stralingsbewuste organisaties om activiteiten af te stemmen en kennis uit te wisselen.

FINANCIËEL JAARRAPPORT 2021

Het financieel verslag, bestaande uit de balans en de staat van baten en lasten geeft inzicht in de vermogenspositie van de stichting en het resultaat over 2021.

De stichting is statutair verplicht jaarlijks een financieel verslag op te stellen.

Het verslag is zo nauwkeurig mogelijk ingericht volgens de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen (Richtlijn FW) van het CBF. De richtlijn is uit praktische overwegingen niet op alle punten gevolgd.

Stichting EHS is niet in het bezit van het CBF-keurmerk. Reden hiervoor zijn de hoge kosten voor verwerving van het keurmerk.

Als kleine fondsenwervende stichting is het mogelijk een verklaring van geen bezwaar bij het CBF aan te vragen. Ook daar zijn echter naar verhouding hoge kosten mee verbonden. Het bestuur heeft geconcludeerd dat de kosten voor het 'keurmerk' of de 'verklaring van geen bezwaar' een te zwaar beslag op de begroting leggen.

Het rapport is opgesteld door de penningmeester en gecontroleerd door een kascommissie bestaand uit twee vrijwilligers. Gezien de beperkte geldelijke middelen van de stichting heeft het bestuur besloten geen controle door een externe deskundige te laten verrichten.

In de toekomst wordt dit elk jaar opnieuw bekeken aan de hand van de actuele financiële mogelijkheden.

Balans per 31 december 2021

(in euro's)

	31-dec-21		31-dec-20		31-dec-19	
Activa						
Materiele vaste activa	239		479		1	
Vorderingen en overlopende activa	0		0		0	
Liquide middelen	21.166		19.211		30.658	
		+		+		+
totaal	21.406		19.690		30.659	
Passiva						
Continuïteitsreserve	1.800		1.800		1.800	
Herbestedingsreserve	18.470		17.890		25.257	
Projectreservering	0		0		3.602	
Overlopende passiva	1.136		0		0	
		+		+		+
totaal	21.406		19.690		30.659	

Toelichting algemeen

Grondslagen voor financiële verslaglegging

Waardering heeft plaatsgevonden tegen nominale waarden, tenzij anders is vermeld.

Uitgangspunt voor de waardering vormen de historische kostprijzen; uitgangspunt voor de bepaling van het resultaat, de historische kosten.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de daarmee samenhangende lasten over het verslagjaar, rekening houdend met de gehanteerde grondslagen van waarderingen en resultaatbepaling.

Alle bedragen luiden in euro's.

Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde minus de afschrijvingen. De afschrijvingen zijn lineair en de volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- (Computer)apparatuur en programmatuur 33%
- Inventaris/kantooruitrusting: 20%.

Alle materiële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering. Daartoe wordt, conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen, een bedrag gelijk aan de boekwaarde als bestemmingsreserve Fonds Activa Bedrijfsvoering aangehouden.

Besteedbaar vermogen

Het besteedbaar vermogen omvat schenkingen, legaten en erfstellingen en donaties evenals andere verkrijgingen. Het besteedbaar vermogen wordt deels toegerekend aan een bestedingsreserve en deels aan een continuïteitsreserve. De continuïteitsreserve bestaat uit dat deel van het vermogen dat door het bestuur is afgezonderd voor een specifiek doel, namelijk de waarborging van de continuïteit van de activiteiten van de stichting. De bestedingsreserve wordt ingezet voor realisering van de doelstellingen van de stichting.

Overige activa en schulden

De overige activa en schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is aangegeven in deze toelichting. Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Baten uit eigen fondsenwerving worden in de resultatenrekening opgenomen op het moment van ontvangst. Een correctie wordt toegepast voor donaties die duidelijk betrekking hebben op een volgend jaar. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Te ontvangen subsidies worden verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidie zal worden ontvangen.

Lasten

Kosten worden systematisch toegerekend aan doelstellingen, fondsenwerving en kosten eigen organisatie. Te verstrekken subsidies worden verantwoord op het moment dat de subsidie daadwerkelijk is verstrekt.

Toelichting op de balans 2021

Liquide middelen

Betreft het saldo van de bankrekeningen per ultimo van het jaar. De betalingen en ontvangsten lopen via een rekening bij de ING-bank.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is onveranderd gebleven. Deze wordt zo voldoende geacht.

Bestedingsreserve

Het positieve saldo van de som van baten en lasten is toegevoegd aan de bestedingsreserves. Deze reserve is daarmee iets toegenomen. Het doel was deze reserve te verminderen door de gelden nuttig te besteden.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreft een betaling aan de webbouwer voor uitgevoerde werkzaamheden. De betaling is tijdig gedaan echter weer teruggestort vanwege een vermeende dubbele betaling. De betaling is in 2022 opnieuw gedaan.

Vorderingen en overlopende activa

In dit boekjaar zijn er geen overlopende activa.

Materiele vaste activa

De in 2020 aangeschafte laptop wordt in drie jaar afgeschreven. De post materiele vaste activa geeft de resterende boekwaarde aan van de apparatuur.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2021

Baten

Het aantal donateurs is redelijk stabiel, de baten van de donaties zijn dit jaar op het gebruikelijke niveau. De baten voortkomend uit de bijdragen voor geleverde flyers zijn gestegen. De kosten daarvoor zijn evenwel ook gestegen.

Lasten

De uitgaven betreffen de kosten voor de folders/flyers, de georganiseerde bijeenkomsten, de infolijn EHS en een aantal projectmatige activiteiten. Daarnaast zijn er bestuurskosten en algemene kosten gemaakt.

Voor het telefoonteam van de infolijn EHS is ook in 2021 een training verzorgd zodat zij beter mensen te woord kunnen staan.

De projectgroep Witte Zone heeft zich ingezet voor een proef om mensen op stralingsluwe plek te laten herstellen. De proef is in 2021 afgerond. De projectgroep gaat verder met de opgedane ervaringen.

De kosten geboekt onder *projecten en activiteiten* omvatten de uitgevoerde activiteiten waar onder deze trainingen van het telefoonteam, het project Witte Zone en de landelijke contactdag.

Resultaat

Als resultaat van de baten en de lasten rest een positief saldo ondanks het voornemen om de aanwezige reserves af te bouwen ten nutte van de doelstellingen. Het positief saldo is verrekend met de bestedingsreserves zoals omschreven bij de toelichting op de balans.

Verantwoording bestedingen

Van alle opbrengsten in 2021 is 84% besteed ter ondersteuning van de doelstellingen van de stichting EHS, 16% is besteed aan kosten van de stichting zelf inclusief fondsenwerving. Uitgangspunt daarbij is dat de bestedingsreserve steeds ten nutte van de doelstelling ingezet wordt.

Aan fondsenwerving zijn geen specifieke kosten gelabeld. Via het geven van ondersteuning en voorlichting via de website en via de infolijn en via de toezending van Nieuwsberichten vindt op een meer indirecte wijze tevens fondsenwerving en donateurswerving plaats.

De Richtlijn Fondsenwerving van het CBF maakt onderscheid tussen kosten die gemaakt worden om gelden te werven en kosten die worden gemaakt ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen. Volgens deze richtlijnen mogen de kosten voor fondsenwerving en beheerskosten van de stichting niet meer bedragen dan 25% van het ontvangen donatiebedrag. Met het bovengenoemde percentage van 16% wordt ruimschoots voldaan aan de richtlijn.